

Raadsvergadering d.d. 30 juni 2022

Aan de raad,

Onderwerp

jaarrekening 2021 gemeente Laarbeek

Portefeuillehouder

J.H.C.M. Briels

Beslispunten

1. De jaarstukken 2021 van de gemeente Laarbeek vast te stellen;
2. Kennis te nemen van het accountantsverslag bij de jaarstukken 2021;
3. Kennis te nemen van het rekeningsaldo van € 2.292.000, waarvan € 1.769.000 reeds in 2^e tussenrapportage 2021 is vastgesteld;
4. In te stemmen om de volgende restantbudgetten in 2021, uit deze jaarrekening, beschikbaar te houden voor besteding in 2022 en toe te voegen aan het budget 2022:
 - a) Het overschot van € 126.000 van het 6^e compensatiepakket coronacrisis en de overige ontvangsten uit de december circulaire 2021 zijnde € 153.000. In totaal dus € 279.000;
 - b) Het overschot van € 30.000 van het budget omgevingswet;
 - c) Het overschot van € 27.000 van het budget rekenkamercommissie;
 - d) Het overschot van € 36.000 van het budget openbaar groen.
5. Restant van het positieve resultaat zijnde € 1.920.000, dat ontstaat na verwerking van de mutaties van beslispunt 4, te storten in de algemene reserve.
6. Besluiten om € 270.581 te storten van de algemene reserve naar de reserve Grondexploitatie risico.

Samenvatting

Elk jaar maakt de gemeente de programmarekening op. Hierin staat welke activiteiten door het college zijn uitgevoerd en welke inkomsten en uitgaven daarbij hoorden. Aan de gemeenteraad wordt een voorstel gedaan voor het bestemmen van het positieve saldo van € 2.292.000. De jaarstukken zijn de laatste documenten in de planning- en controlcyclus van 2021 en met het vaststellen van het document wordt het jaar 2021 financieel formeel afgesloten.

Aanleiding

De programmarekening is het slotstuk van de p&c-cyclus. Met de aanbidding van de programmarekening aan de gemeenteraad legt het college verantwoording af over het gevoerde bestuur (artikel 197 Gemeentewet) en met de vaststelling wordt het jaar 2021 formeel financieel afgesloten.

De planning- en controlcyclus bestaat uit de volgende documenten:

- Kadernota 2021
- Programmabegroting 2021
- 1^e Tussenrapportage 2021
- 2^e Tussenrapportage 2021
- Jaarstukken 2021

De documenten hebben een duidelijke onderlinge relatie. In tijd gezien worden de eerste 2 stappen gezet om de doelen helder te formuleren en te voorzien van een planning. Met de laatste 3 stappen wordt de planning bijgesteld en wordt eindverantwoording afgelegd over de bereikte resultaten.

De door u vastgestelde programmabegroting 2021 resulteerde, na verwerking van het dekkingsplan in een positief resultaat van € 128.000.

In de loop van het jaar is de gemeenteraad op een tweetal momenten geïnformeerd over de voortgang van de uitvoering en ontwikkeling van de programmabegroting 2021:

1. Met de 1e tussenrapportage 2021 werd een positief resultaat voorzien van € 41.000. Vastgesteld door de gemeenteraad op 20 mei 2021. Het verschil tussen het positieve saldo van € 128.000 (Begroting 2021) naar € 41.000 (positief) wordt vooral veroorzaakt door de decembercirculaire 2020 € 67.000 (negatief).
2. Met de 2e tussenrapportage 2021 werd een positief resultaat voorzien van € 1.769.000. Vastgesteld door de gemeenteraad op 11 november 2021. Het verschil tussen het positieve saldo van € 41.000 (1^e tussenrapportage 2021) naar € 1.769.000 wordt vooral veroorzaakt door de mei- en septembercirculaire 2021 € 956.000 (positief) en de actualisering van de kapitaallasten € 380.000 (positief).
3. De jaarrekening 2021 geeft een positief resultaat van € 2.292.000. Het verschil tussen het positieve resultaat van € 1.769.000 (2e tussenrapportage 2021) naar € 2.292.000 (positief) wordt vooral veroorzaakt door de decembercirculaire 2021 € 117.000 (positief), vennootschapsbelasting € 120.000 (positief), minder kosten GZ-psycholoog en gedragswetenschapper € 129.000 (positief) en leerlingenvervoer € 103.000 (positief). Deze verschillen worden in de verschillende programma's van de jaarstukken 2021 nader toegelicht.

Beoogd effect en/of resultaat

Vaststellen van de jaarstukken 2021 en een bestemming geven aan het rekeningssaldo.

Argumenten

1.1. De raad is bevoegd tot het vaststellen van de jaarrekening.

2.1. De accountant heeft als opdracht van de raad om de jaarrekening te controleren en brengt een verslag uit van hun bevindingen.

Volgens gemeentewet artikel 213 lid 2 wijst de raad de accountant aan voor de controle van de jaarrekening. De raad is de opdrachtgever van de externe accountant. De accountant brengt een accountantsverslag uit over hun bevindingen bij de controle van de jaarrekening en een controleverklaring bij de jaarrekening zelf.

De externe accountant Crowe-Foederer heeft op 16-06-2022 het accountantsverslag bij de jaarstukken 2021 verstrekt. Het accountantsverslag komt tot stand naar aanleiding van hun controle werkzaamheden op de aspecten getrouwheid en rechtmatigheid over het jaarverslag

(inclusief de jaarrekening) van het boekjaar 2021 van de gemeente Laarbeek. Het accountantsverslag bevat betreft een uitgebreide onderbouwing van de totstandkoming van controleverklaring. Het bevat de belangrijkste bevindingen naar aanleiding van de jaareindecontrole en geeft een nadere toelichtingen over de controlewerkzaamheden.

Belangrijkste conclusie uit het accountantsverslag:

- De jaarrekening 2021 geeft een **getrouw beeld** van de grootte en samenstelling van zowel de baten en lasten over 2021 als van de activa en passiva per 31 december 2021 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
- De verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in de jaarrekening 2021 zijn tevens in alle van materieel zijnde aspecten **rechtmatig tot stand gekomen** en zijn in overeenstemming met de wet- en regelgeving zoals opgenomen in het door de raad vastgestelde normenkader.
- Zij hebben vastgesteld dat het jaarverslag overeenkomstig het BBV is opgesteld en, voor zover de accountant dat kan beoordelen, **verenigbaar is met de jaarrekening**. De programmaverantwoording hebben zij marginaal getoetst wat zoveel betekent als het signaleren van mogelijke tegenstrijdigheden. De accountantscontrole omvat derhalve geen oordeel over de inhoudelijke juistheid en/of volledigheid van de informatieverstrekking opgenomen in de programmaverantwoording.
- Op basis van de werkzaamheden zijn er **geen significante tekortkomingen** in de interne beheersing geconstateerd.

Samengevat zijn er geen bevindingen die er voor zorgen dat een goedkeurende controleverklaring van de externe accountant bij de jaarrekening niet verstrekt kan worden.

Controleverschillen

De accountant heeft in het accountantsverslag wel 2 ongecorrigeerde controleverschillen gerapporteerd. Deze worden hieronder nader toegelicht:

1) Te hoge tussentijdse winst op grondexploitaties

De tussentijdse winst op de grondexploitaties wordt automatisch uitgerekend op basis van een applicatie waarin tevens de basisadministratie van de grondexploitaties gevoerd wordt. Hierin is echter een instelling anders aangezet waardoor de reeds genomen winsten uit voorgaande jaren als kosten in het totale project worden meegerekend. Hierdoor wordt de tussentijdse winst te hoog berekend. Het betreft een tijdsverschil waarbij de winst nu eerder is genomen, anders zou dit in de toekomst genomen worden. In totaal is er (afgerond) € 240.000 te veel aan winst genomen. Het gaat hierbij om grondexploitatie de Beekse Akkers € 214.652 en D'n Hoge Suute € 25.646.

De software applicatie is inmiddels aangepast waardoor de berekening vanaf boekjaar 2022 juist verloopt. De bevinding is niet van materieel belang (dus onder de materialiteitsgrens van de accountant) waardoor het controleverschil niet in de jaarrekening gecorrigeerd hoeft te worden en heeft daardoor ook geen impact op de strekking van de controleverklaring.

2) Vaststellen levering zorg

De vermelde onzekerheid van € 113.000 komt voort uit de accountantscontrole bij de GR peelgemeente. Niet bij alle zorgaanbieders kan de levering van de zorg vastgesteld worden.

Dit betekent niet dat de zorg niet heeft plaats gevonden maar het kan niet zichtbaar aangetoond worden middels bijvoorbeeld een controleverklaring. Hierdoor bestaat er op dit bedrag een onzekerheid.

De onzekerheid van de levering van de zorg komt jaarlijks terug in het accountantsverslag waarbij de omvang varieert door de mate waarin zorgaanbieders en/of de GR peelgemeente de prestatielevering kunnen aantonen. Het betreft een niet materieel bedrag en heeft derhalve geen verder impact op de strekking van de controleverklaring.

3.1. *De raad neemt kennis van het saldo om het vervolgens te bestemmen*

Volgens artikel 198 Gemeentewet stelt de raad de jaarrekening en het jaarverslag vast.

4.1. *De raad is bevoegd tot het bestemmen van het rekeningresultaat en nieuwe budgetten toevoegen in 2022*

Het budgetrecht ligt bij de raad. De raad stelt dus de nieuwe begrotingsbudgetten vast.

4.1a *Toevoeging aan coronabudget 2022 en andere budgetten 2022*

Deze middelen zijn via de decembercirculaire 2021 ontvangen en deze middelen zijn nog in 2022 nodig voor de uitvoering van de desbetreffende beleidsterreinen, waaronder ook het coronabudget.

4.1b *Toevoeging aan budget omgevingsdienst 2022 € 30.000*

Door de onzekerheid van de kosten implementatie Omgevingswet als gevolg van meerdere malen uitstel is dit overschot ontstaan. Het was gedeeltelijk al meegenomen in de budgetoverheveling maar dit was nog het restant wat overbleef. Dit budget is nodig voor de kosten die nog in 2022 gemaakt gaan worden zoals het vaststellen van de bodemkwaliteitskaart en de aanschaf van software betreffende omgevingswet voor het maken van toepasbare regels en het publiceren van het omgevingsplan en de omgevingsvisie.

4.1c *Toevoeging aan budget rekenkamercommissie € 27.000*

Met het vaststellen van de verordening op de gezamenlijke rekenkamercommissie Gemert-Bakel en Laarbeek (rb. 10 december 2015) is bepaald dat overschotten in enig jaar ingezet worden voor het uitvoeren van taken in het volgende jaar. Uit de analyse blijkt dat het voordelige saldo 2021 (begroting ten opzichte van de jaarrekening) van de gezamenlijke rekenkamercommissie € 31.600 bedraagt. Het genoemde totale voordeel van € 31.600 is samengesteld uit de overheveling van het restant jaarbudget naar 2022 (€ 26.600) en het Laarbeekse deel van het budget dat niet in aanmerking komt voor overheveling (€ 5.000). De gezamenlijke rekenkamercommissie Gemert-Bakel – Laarbeek wordt jaarlijks door beide gemeenten gefinancierd door middel van een bijdrage van € 1,00 per inwoner. In de praktijk blijft er jaarlijks geld over van dit budget maar omdat onderzoeken van de rekenkamercommissie vaak ook jaar overschrijdend zijn is in het convenant geregeld dat maximaal de helft van het jaarbudget overgeheveld wordt naar het volgende jaar.

Het totale restantbudget bedraagt € 38.400 (voor terugbetaling aan Gemert-Bakel). Hiervan wordt € 26.600 (50 % van het jaarbudget) overgeheveld naar het budget 2022, dat verloopt via de resultaatbestemming. Het restantbedrag dat niet in aanmerking komt voor overheveling bedraagt € 11.800. Dit bedrag wordt naar rato verdeeld tussen Gemert-Bakel (€ 6.800) en Laarbeek (€ 5.000).

4.1d *Toevoeging aan budget groenvoorziening € 36.000*

Het bomenvervangingsplan in Mariahout en Aarle-Rixtel is gestart in 2021. Naast het bomenvervangingsplan moeten er ook heesters en andere vaste planten vervangen worden die financieel gedekt worden door het groenbudget. Hiervoor is er van budget 2021 nog € 36.000 nodig voor de Buizerdstraat in Aarle-Rixtel om dit in 2022 alsnog uit te kunnen voeren.

5.1. *Resultaatbestemming en stortingen in reserves is de bevoegdheid van de raad.*

6.1 *Terugstorting afoming reserve grondexploitatie risico naar Algemene reserve*

Met de vaststelling van de Grondnota 2020 is een plafond voor de hoogte van de Reserve Grondexploitatie risico ingevoerd. Dit plafond bedraagt de gekwantificeerde risico's uit de Monte Carlo Analyse vermeerderd met een gefixeerd bedrag van € 2 miljoen. Bedraagt de Reserve Grondexploitatie risico meer dan het plafond, dan valt dit bedrag vrij ten gunste van de Algemene Reserve. Is de ondergrens van de reserve Grondexploitatie risico bereikt, dan dient het tekort aangevuld te worden vanuit de Algemene reserve.

Vanuit de Reserve Grondexploitatie risico is een bedrag van € 270.581 vrijgevalen ten gunste van de Algemene Reserve conform vastgesteld beleid. Het voorstel is om dit bedrag in z'n geheel weer terug te storten naar de Reserve Grondexploitatie risico. Er wordt namelijk nu al voorzien dat de Reserve Grondexploitatie risico de komende jaren (erg) onder druk komt te staan. Dit wordt veroorzaakt door:

- In het boekjaar 2020 en 2021 is er € 240.298,- (Beekse Akkers € 214.652,- en D'n Hoge Suute € 25.646,-) te veel winst genomen en dit wordt tijdens het boekjaar 2022 gecorrigeerd. Volgens de POC-methode moeten tussentijdse winsten worden genomen. Daarbij wordt de tussentijdse winst uit een grondexploitatie gehaald en geboekt naar de Reserve Grondexploitatie risico. Indien de verhouding van gemaakte kosten en gemaakte opbrengsten in een grondexploitatie dermate verslechterd, dient naar rato de eerder genomen tussentijdse winst vanuit de Reserve Grondexploitatie risico weer teruggestort te worden naar de betreffende grondexploitatie.
- Een noodzakelijke stijging van de ondergrens van de Reserve Grondexploitatie risico. Dit wordt veroorzaakt door de toename van interne en externe risico's waardoor de gekwantificeerde risico's van de grondexploitatieportefeuille en de strategische gronden (Monte Carlo Risicoanalyse) gaan toenemen.
- Het merendeel van de geprognostiseerde winsten vanuit de complexen voor de komende jaren niet naar de reserve Grondexploitatie risico gaan, maar naar een andere bestemming (Kwaliteitsverbetering buitengebied en Algemene Reserve).

- Er bij de Kadernota 2022 (raadsvergadering 8 juli 2021) budgetten zijn toegekend die gedekt worden vanuit de reserve.
- Toekomstige claims indien projecten in voorbereiding (Mariastraat en Pater Becanusstraat) niet gaan leiden tot daadwerkelijke grondexploitaties;
- Binnen de reserve een bedrag is geormerkt voor herinrichting van het Piet van Thielplein (zie paragraaf Grondbeleid in Jaarrekening 2021).

Kantttekeningen o.a. financiële, juridische, communicatieve en veiligheidsaspecten

Niet van toepassing.

Vervolgstappen

Niet van toepassing.

Bijlagen (meegezonden stuk(ken), ter inzage gelegde stukken)

1. Jaarstukken 2021
2. Accountantsverslag 2021 gemeente Laarbeek
3. Concept raadsbesluit.

Het college van burgemeester en wethouders,
gemeentesecretaris

J.W.M. van de Ven

burgemeester

F.L.J. van der Meijden